

Tuomion täytäntöönpanomenettelyt - Alankomaat

SISÄLLYSLUETTELO

- 1 Mitä täytäntöönpano siviili- ja kauppaoikeudellisissa asioissa tarkoittaa?
- 2 Mille viranomaisille täytäntöönpanoa koskeva toimivalta kuuluu?
- 3 Millä edellytyksillä päätös täytäntöönpanosta voidaan antaa?
 - 3.1 Menettely
 - 3.2 Tärkeimmät edellytykset
- 4 Täytäntöönpanotoimien tarkoitus ja luonne
 - 4.1 Minkä tyyppinen varallisuus voi olla täytäntöönpanon kohteena?
 - 4.2 Mitä vaikutuksia täytäntöönpanotoimilla on?
 - 4.3 Mikä on täytäntöönpanotoimien voimassaoloaika?
- 5 Voiko täytäntöönpanopäätökseen hakea muutosta?
- 6 Sovelletaanko täytäntöönpanoon mitään rajoituksia, esimerkiksi velallisen suojaa koskevien sääntöjen tai määräaikojen perusteella?

1 Mitä täytäntöönpano siviili- ja kauppaoikeudellisissa asioissa tarkoittaa?

Tuomioiden täytäntöönpano: yleistä

Oikeudelliset menettelyt päättyvät tuomioistuimen antamaan tuomioon. Tuomiossa osapuoli (velallinen) saatetaan määrätä täyttämään veloitteensa toista osapuolta (velkojaa) kohtaan. Mikäli velallinen ei täytä veloitettaan vapaaehtoisesti, velkoja voi pakottaa velallisen täyttämään sen toteuttamalla täytäntöönpanolainsäädännön mukaisia toimenpiteitä.

Täytäntöönpanolainsäädännöllä säännellään langettavan tuomion täytäntöönpanoa. Siinä säädetään pakkokeinoista ja niiden soveltamisesta. Täytäntöönpanovaltuudet ovat ulosottomiehillä (*gerechtsdeurwaarder* tai vain *deurwaarder*). Heidän tehtävänään on suorittaa täytäntöönpanotehtävät, jotta velkojan oikeudet voidaan panna täytäntöön.

Täytäntöönpanolainsäädännössä säädettyjen pakkokeinojen käytölle on kaksi edellytystä: tarvitaan täytäntöönpanoasiakirja (*executoriale titel*), kuten täytäntöön pantava tuomio, joka on ennen täytäntöönpanoa annettava tiedoksi sille osapuolelle, johon täytäntöönpanotoimet kohdistuvat.

Tärkeimmät täytäntöönpanoon liittyvät henkilöt ovat hakija (velkoja, joka hakee täytäntöönpanoa), velallinen (osapuoli, johon täytäntöönpanotoimi kohdistuu) sekä ulosottomies (valtion virkamies, joka hakijan pyynnöstä vastaa varsinaisesta täytäntöönpanosta).

Pakkokeinot

Tärkein pakkokeino on ulosmittaus (*executoriaal beslag*). Sitä käsitellään tarkemmin kohdassa 2.1.

Muita pakkokeinoja ovat

1. uhkasakko (*dwangsom*) ja

2. tuomioistuimen määräyksen noudattamatta jättämisen vuoksi määrättävä vankeusrangaistus (*lijfswang/gijzeling*).

Ulkasakko on tuomioistuimen ratkaisussa määrätty rahasumma, joka tuomitun on maksettava, mikäli hän ei täytä päävelvoitetta. Ulkasakkoa käytetään tehosteena erityisesti välitoimimennettelyssä (*kort geding*). Ulkasakko voi liittyä vain sellaiseen päävelvoitteeseen, johon ei kuulu rahasumman maksamista.

Tuomioistuimen määräyksen noudattamatta jättämisen vuoksi määrättävä vankeusrangaistus on tehoste, jonka tarkoituksena on pakottaa vastaaja täyttämään tietty velvoite. Tuomioistuimet eivät käytä tätä mahdollisuutta usein, ja sen täytäntöönpano käytännössä on vielä harvinaisempaa. Se on mahdollinen vain tuomioistuimen määräyksestä. Tuomioistuin voi velkojan pyynnöstä suostua vankeusrangaistuksen määräämiseen tuomioiden ja päätösten täytäntöönpanemiseksi, mikäli ne koskevat määräystä, johon ei liity rahasumman maksamista. Vankeusrangaistusta voidaan käyttää myös sellaisten tuomioiden, päätösten ja virallisten asiakirjojen yhteydessä, joiden nojalla on maksettava siviililain (*Burgerlijk Wetboek*) 1 pääosaston mukaisesti elatusapua, esimerkiksi lapsille (siviiliprosessilain (*Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering*) 585 §).

2 Mille viranomaisille täytäntöönpanoa koskeva toimivalta kuuluu?

3 Millä edellytyksillä päätös täytäntöönpanosta voidaan antaa?

3.1 Menettely

Menettely kuvataan seuraavassa.

Täytäntöönpanoasiakirja

Alankomaalaisen tuomioistuimen antamat ratkaisut (tuomiot, päätökset ja määräykset), viralliset asiakirjat (julkisen notaarin vahvistamat asiakirjat) ja eräät muut asiakirjat katsotaan täytäntöönpanoasiakirjoiksi. Lain nojalla täytäntöönpanoasiakirjoja ovat myös

- yleisen syyttäjän (*Openbaar Ministerie*) antama täytäntöönpanomääräys
- veroviranomaisen antama täytäntöönpanomääräys
- välitystuomio, johon sisältyy täytäntöönpanolauseke
- sovintoratkaisusta tehty pöytäkirja.

Tuomioistuimen kirjaaja toimittaa tuomioistuinkäsittelyyn osallistuneille kantajalle ja vastaajalle jäljennöksen ratkaisusta. Jos se on tuomioistuimen määräyksen sisältävä lopullinen tuomio, osapuoli, jolla on oikeus panna tuomio täytäntöön, saa täytäntöönpanoperusteena toimivan jäljennöksen. Osapuolille annetaan maksutta tuomioistuimen ratkaisusta virallisesti oikeaksi todistettu jäljennös (*grosse*). Tässä muodossa tuomioistuimen ratkaisu kelpaa täytäntöönpanoperusteeksi. Täytäntöönpano voidaan toteuttaa ainoastaan, jos tämä virallinen jäljennös on annettu. Myös julkisen notaarin vahvistamasta asiakirjasta voidaan antaa virallinen jäljennös. Ulosottomies saa täytäntöönpanovaltuudet, kun hänelle toimitetaan tämä virallinen jäljennös.

Ulosottomies antaa ennen täytäntöönpanoa täytäntöönpanoperusteen tiedoksi sille henkilölle, johon täytäntöönpano kohdistuu. Tarkoituksena on antaa tuomio tiedoksi vastapuolelle ja saattaa hänen tietoonsa se, että velkoja hakee sen täyttämistä.

Lisätietoja muiden EU-maiden täytäntöönpanoasiakirjojen tiedoksiannosta on tiedoksiannosta koskevassa [neuvoston asetuksessa \(EY\) N:o 1348/2000](#), annettu 29 päivänä toukokuuta 2000, oikeudenkäynti- ja muiden asiakirjojen tiedoksiannosta jäsenvaltioissa siviili- ja kauppaoikeudellisissa asioissa.

Ulosottomiehet

Täytäntöönpanoon liittyvät tehtävät

Ulosottomies on täytäntöönpanossa keskeinen toimija. Hän hoitaa kaikki tehtävänsä täytäntöönpanoa hakevan osapuolen toimeksiannosta. Toimeksianto tapahtuu antamalla ulosottomiehelle virallinen jäljennös tuomiosta. Ulosottomies ei yleensä tarvitse erillistä valtuutusta.

Ulosottomies voi täytäntöönpanon yhteydessä toteuttaa muun muassa seuraavat toimet:

1. täytäntöönpanoasiakirjan antaminen tiedoksi osapuolelle, johon täytäntöönpano kohdistuu
2. kehoitus täyttää velvoite, esimerkiksi kehoitus maksaa rahasumma
3. maksun vastaanottaminen, jos velallinen täyttää maksuvelvoitteensa
4. omaisuuden ulosmittaus

5. tarvittaessa avun pyytäminen poliisilta (esimerkiksi omaisuuden ulosmittauksen yhteydessä).

Ulosottomaksut

Ulosottomiesten viranhoitoon sovelletaan kiinteitä maksuja, jotka voidaan periä velalliselta. Velkojille ei ole määrätty kiinteitä maksuja, vaan maksuista täytyy neuvotella ulosottomiehen kanssa. Velallisilta perittävät ulosottomaksut määritellään 4. heinäkuuta 2001 tehdystä päätöksestä, joka sisältää tarkemmat säännöt ulosottomiesten virkatehtävistä ja ulosottomaksuista ([Besluit tarieven ambtshandelingen gerechtsdeurwaarders](#)). Lisätietoja [vuonna 2019 voimaan tulleista maksuista](#) on [Alankomaiden haaste- ja ulosottomiesten ammattiliiton](#) sivuilla.

3.2 Tärkeimmät edellytykset

Täytäntöönpanon kaksi yleistä edellytystä ovat

- täytäntöönpanoasiakirjan saaminen
- täytäntöönpanoa edeltävä täytäntöönpanoasiakirjan tiedoksiantaminen osapuolelle, johon täytäntöönpano kohdistuu.

Tärkein pakkokeino on ulosmittaus, kuten edellä jo todettiin.

Lisäksi on olemassa toimenpiteitä, joihin voidaan ryhtyä odottaessa täytäntöönpanoasiakirjan saamista. Toimenpiteitä voidaan hakea ennen tuomion antamista tai oikeudenkäynnin aikana tai jopa ennen sitä. Näitä toimenpiteitä kutsutaan turvaamistoimenpiteiksi (*conservatoire maatregelen*), sillä niiden tarkoituksena on oikeuksien suojeleminen. Turvaamistoimenpiteitä ovat esimerkiksi varokeinona suoritettava ulosmittaus (*conservatoir beslag*), sinetöinti (*verzegeling*) ja omaisuuden luettelointi (*boedelbeschrijving*). Tällä sivulla käsitellään ulosmittausta.

4 Täytäntöönpanotoimien tarkoitus ja luonne

Täytäntöönpanotoimien kohde ja luonne voivat vaihdella. Toisistaan voidaan erottaa toimenpiteet, joiden tarkoituksena on rahasumman maksaminen, omaisuuserän luovutus, jonkin teon suorittaminen tai tekemättä jättäminen. Yleisin toimenpide on ulosmittaus rahasumman perimiseksi (*verhaalsbeslag*).

Jos velallisen velvoite koskee sen sijaan jonkin teon suorittamista, se saattaa edellyttää ”tosiasiallisen teon” (*feitelijke handeling*) tai oikeustoimen (*rechtshandeling*) suorittamista. Jos tosiasiallinen teko ei liity kehenkään henkilöön, velkoja voi itse pyytää tuomioistuimelta lupaa luoda tilanne, joka olisi seurannut teon suorittamisesta. Jos velallisen velvoitteeseen liittyy oikeustoimen toteuttaminen, kuten tarjouksen hyväksyminen, toimi voidaan korvata tuomioistuimen tuomiolla. Tuomioistuin voi myös määrätä velallisen olemaan toteuttamatta tiettyä toimea.

4.1 Minkä tyyppinen varallisuus voi olla täytäntöönpanon kohteena?

Ulosmittauksen kohteena voi olla

1. irtain omaisuus, jota ei tarvitse rekisteröidä. Rekisteröitävää omaisuutta ovat kiinteistöt, alukset ja ilma-alukset;
2. rekisteröityihin osakkeisiin ja muihin arvopapereihin kohdistuvat omistus- ja käyttöoikeudet;
3. kolmannen osapuolen hallinnassa oleva omaisuus (*executoriaal derdenbeslag*);
4. kiinteä omaisuus;
5. alukset;
6. ilma-alukset.

Hakijalla on yleensä vapaus valita, minkä omaisuuden hän haluaa ulosmitattavaksi.

Periaatteessa kaikki velalliselle kuuluva omaisuus voidaan ulosmitata. On kuitenkin olemassa ulosmittauskelvotonta omaisuutta, kuten perustarvikkeet, joita ovat esimerkiksi vaatteet, elintarvikkeet, työvälineet, ammattikirjallisuus sekä koulutus-, taide- ja tiedetarkoituksiin käytettävät tarvikkeet. Tietty osuus palkasta, elatusavusta tai etuuksista on suljettu ulosmittauksen ulkopuolelle. Näissä tapauksissa on määritetty suojaosuus, jotta varmistetaan, että velalliselle jää riittävät tulot perustarpeiden tyydyttämiseksi.

Myöskään julkiseen käyttöön tarkoitettua omaisuutta ei voida ulosmitata. Hakija voi hakea ulosmittausta samanaikaisesti eri omaisuustyypeille.

4.2 Mitä vaikutuksia täytäntöönpanotoimilla on?

Rekisteröimättömän irtaimen omaisuuden ulosmittauksen oikeusvaikutukset

Yksi ulosmittauksen vaikutuksista on se, että toimista, jotka velallinen toteuttaa ulosmittauksen jälkeen, ei saa aiheutua haittaa ulosmittausta hakeneen osapuolen oikeuksille. Jos velallinen esimerkiksi myy omaisuutta, ostaja ei periaatteessa voi esiintyä omaisuuden uutena omistajana velkojaan nähden. Toinen vaikutus on, että myös omaisuuden mahdollinen tuotto ulosmitataan.

Osakkeisiin, arvopapereihin ja muuhun omaisuuteen kohdistuvan ulosmittauksen oikeusvaikutukset

Ei ole olemassa mitään erityisiä oikeusvaikutuksia. Äänivalta säilyy ulosmittauksen ajan ulosmittauksen kohteena olevalla henkilöllä.

Kolmannen osapuolen hallinnassa olevan omaisuuden ulosmittauksen oikeusvaikutukset

Tällaisessa tapauksessa velkoja (ulosmittausta hakeva osapuoli) hakee kolmannen osapuolen (ei siis velallisen) omaisuuden ulosmittaamista, koska kyseinen kolmas osapuoli on velalliselle velkaa tai koska hän pitää hallussaan velallisen omaisuutta.

Ulosmittausta hakevalla osapuolella on suoja vastapuolen oikeustoimia vastaan Ulosmittauksen jälkeen toteutetut oikeustoimet ovat pätemättömiä velkojaa vastaan. Kaksi yleistä tällaisten tapausten tyyppiä ovat tilivarojen ulosmittaus tai työntekijän palkan tai etuisuuden ulosmittaus.

Kiinteän omaisuuden ulosmittauksen oikeusvaikutukset

Kiinteän omaisuuden ulosmittaus ilmoitetaan [kiinteistörekisteritoimiston](#) pitämään julkiseen rekisteriin. Aluksia ja ilma-aluksia pidetään kiinteänä omaisuutena, kun ne on kirjattu rekistereihin. Ulosmittaus on voimassa kirjaamisajankohdasta alkaen. Kiinteästä omaisuudesta ulosmittauksen jälkeen saatava tuotto ulosmitataan. Ulosmittausta hakevalla osapuolella on suoja velallisen ulosmittauksen jälkeen toteuttamia oikeustoimia vastaan. Kiinteän omaisuuden luovutus (myynti) on pätemätön ulosmittausta hakenutta henkilöä vastaan.

4.3 Mikä on täytäntöönpanotoimien voimassaoloaika?

Tuomioistuimen tuomion täytäntöönpanokelpoisuus vanhenee pääsääntöisesti kahdenkymmenen vuoden kuluttua tuomion päivämäärää seuraavasta päivästä. Jos tuomioistuimen tuomion täytäntöönpanolle on asetettu edellytyksiä, joiden täytyminen ei riipu tuomion saaneen henkilön tahdosta, täytäntöönpanokelpoisuus vanhenee kahdenkymmenen vuoden kuluttua näiden edellytysten täyttymistä seuraavasta päivästä.

Vanhentumisaika on kuitenkin viisi vuotta silloin, kun maksu on tuomion mukaan suoritettava vuodessa tai sitä lyhyemmässä ajassa. Kun on kyse koroista, sakoista, uhkasakoista ja muista tuomioistuimen liitännäismääräyksistä, vanhentumisaika ei, saatavan vanhentumisen keskeytystä tai pidennystä lukuun ottamatta, voi olla pidempi kuin pääasiassa annetun tuomion täytäntöönpanokelpoisuuden vanhentumisaika.

5 Voiko täytäntöönpanopäätökseen hakea muutosta?

Täytäntöönpanoriidat

Siviiliprosessilain 438 § sisältää yleisiä säännöksiä täytäntöönpanoon liittyvistä riita-asioista (*executiegeschillen*). Velallinen voi tällaisessa riidassa yrittää vastustaa täytäntöönpanoa. Riidan kohteena saattavat olla esimerkiksi täytäntöönpanoasiakirjan sisältö ja laajuus, niiden seikkojen vaikutus, jotka ovat ilmenneet tuomion (täytäntöönpanoasiakirja) antamisen jälkeen, ulosmittauksen oikeellisuus tai kysymys siitä, kuka omistaa ulosmittauksen kohteena olevan omaisuuden. Täytäntöönpanoriidassa riidan kohteena on ainoastaan täytäntöönpano. Pääasiaa, jossa on jo annettu tuomio, ei käsitellä enää sisällöllisesti uudelleen.

Velallinen voi täytäntöönpanoriidassa esimerkiksi väittää, että on kyse oikeuden väärinkäytöstä täytäntöönpanon hakijan puolelta tai että ulosmittaus on tuomioistuimen tuomioon nähden kohtuuton. Velallinen (osapuoli, jota vastaan täytäntöönpanotoimi toteutetaan) ei voi tässä vaiheessa enää esittää valituksia ratkaisun sisällöstä. Tällaisessa tapauksessa hänen on esitettävä vastustusilmoitus (*verzet*) tai valitettava korkeampaan oikeusasteeseen (*hoger beroep*) tai korkeimpaan muutoksenhakutuomioistuimeen (*cassatie*).

Alueellinen toimivalta

Alueellisella toimivallalla tarkoitetaan sitä, minkä tuomioistuimen puoleen on kulloinkin käännyttävä. Alueellinen toimivalta on tuomioistuimella, joka on toimivaltaa koskevien yleisten säännösten mukaan toimivaltainen. Tämä on sen tuomiopiirin tuomioistuin, jossa ulosmittaus tapahtuu tai tulee tapahtumaan tai jossa täytäntöönpanon kohteena oleva omaisuus sijaitsee tai jossa täytäntöönpano tapahtuu. Kaikille Alankomaissa toteutettaville täytäntöönpanotoimille on olemassa toimivaltainen alankomaalainen tuomioistuin.

Asiallinen toimivalta

Asiallinen toimivalta määräytyy asian sisällön perusteella. Alioikeus (*rechtbank*) on toimivaltainen käsittelemään kaikki täytäntöönpanoriidat riippumatta siitä, mikä tuomioistuin on antanut täytäntöön pantavan tuomion. Alioikeus on toimivaltainen myös silloin, kun ratkaisun on antanut muutoksenhakutuomioistuin (*gerechtshof*) tai Alankomaiden ylin tuomioistuin (*Hoge Raad der Nederlanden*).

Täytäntöönpanoriidat ratkaistaan yleensä välitoimimenettelyllä. Tuomioistuin voi esimerkiksi keskeyttää täytäntöönpanon määräajaksi tai kumota ulosmittauksen.

6 Sovelletaanko täytäntöönpanoon mitään rajoituksia, esimerkiksi velallisen suojaa koskevien sääntöjen tai määräaikojen perusteella?

Tämä verkkosivu on osa [Sinun Eurooppasi](#) -sivustoa.

[Anna palautetta](#) sisällön hyödyllisyydestä.

This webpage is part of an EU quality network

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät Euroopan oikeudellisen verkoston kansalliset yhteysviranomaiset. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Komissio tai Euroopan oikeudellinen verkosto eivät ole vastuussa tiedoista, joita esitetään tai joihin viitataan tällä sivustolla. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.

Päivitetty viimeksi: 22/12/2020